

Tulkkitoiminnan yhteistyöryhmä

pöytäkirja 7/2014

Aika: 8.10.2014 klo 10.00-16.00

Paikka: Kuuloliiton iso neuvotteluhuone A4.17, Valkea talo, Ilkantie 4, 00400 Helsinki

Osallistujat: Sirpa Laurén, Kuuloliitto ry (puheenjohtaja)
Marika Rönnerberg, Kuurojen Liitto ry (sihteeri)
Anu Autio, Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos (klo 13.50 lähtien)
Outi Huusko, Viittomakielialan Tulkkauspalvelun Tuottajat ry
Sini Immonen, Suomen Kuurosokeat ry
Terhi Kalliomäki, Suomen Viittomakielen Tulkit ry (etäyhteydellä)
Riitta Lahtinen, Suomen Kuurosokeat ry
Päivi Laitinen, Suomen kirjoitustulkit ry
Riitta Loippo, Suomen kirjoitustulkit ry
Emilia Norppa, Suomen Viittomakielen Tulkit ry
Sanna Paasonen, Kuurojen Liitto ry
Nora Strömman, Svenska hörsselförbundet rf (klo 13.35 asti)
Virpi Thurén, Kuurojen Liitto ry

Poissa Sanna Loukusa, Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto ry
Raija Roslöf, Diakonia-ammattikorkeakoulu
Eeva Salmi, Humanistinen ammattikorkeakoulu
Johanna Simberg, Kuurojen Palvelusäätiö
Liisa Vainio, Kuuloliitto ry

Tulkit Aino-Maija Jalkanen
Anu Jouhilampi
Kaisa Rahkonen
Saija Ruuskanen

Asialista

- 1) *Kokouksen avaus*
Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.00.
- 2) *Kokouksen päätösvaltaisuus*
Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.
- 3) *Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen*
Lisättiin 3 asiaa muihin asioihin. Muilta osin hyväksyttiin esityslista työjärjestykseksi.
- 4) *Edellisen kokouksen pöytäkirja*
Pöytäkirja hyväksyttiin sellaisenaan.

5) *Pöytäkirjan tarkastajien valinta*

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Terhi Kalliomäki ja Sini Immonen.

6) *Uudet tulkit (liite 1)*

Hyväksyttiin uudet tulkit liitettäväksi tulkirekisteriin liitteen mukaan.

7) *Selvityspyynnön käsittely –asiakirja (liite 2)*

Muutettiin asiakirjan alku selkeämmäksi. Selvityspyynnön laatimisen ohjeet lähetetään tulkeille tiedoksi tulkirekisterin päivityksen yhteydessä. Kelan lakimiesten kanssa selvitetään vielä sitä, onko Kelalla oikeutta saada yksittäistä tulkkia koskevaa salaista tietoa, kun selvityspyyntö koskee Kelan vastuulla olevaa tulkkauspalvelua.

Toimitetaan korjattu asiakirja Kelan yhteistyöfoorumien osallistujille, jotta sitä voidaan käsitellä kokouksessa.

Palataan asiaan.

8) *Tulkin ammattisäännöstö ja sen selitysosa (liite 3)*

Siirrettiin asian käsittely seuraavaan kokoukseen.

Tauko klo 10.30-10.40

9) *Oikeustulkkaustryöryhmän raportti oikeustulkkiin rekisterin perustamisesta (liite 4)*

Ehdotuksessa on määritelty rekisteröinnin kesto 5 vuotta. Pohdittiin, millä tavoin rekisteröinti oikeustulkkaukseen pidetään voimassa ja kuinka nopeasti on aktivoitavissa. Diak tarjoaa tällä hetkellä jo oikeustulkkausten opetusta. Viittomakielen tulkkiin näyttötutkinnot tulee pohtia tarkoin. Lisäksi ohjeissa tulee mainita selkeästi, milloin oikeuslaitos maksaa tulkkausten, milloin taas Kela. Todennäköisesti Kela tulee jatkossa vaatimaan oikeusasioissa toimivalta tulkilta oikeustulkin pätevyyttä. Tulkkiin ammattitaidon ohella tärkeä tulkin valintaperuste tulisi olla kommunikation sujuvuus kuuron tai kuulovammaisen osapuolen kanssa. Tutustutaan ennen seuraavaa kokousta oikeustulkin erityisammattitutkinnon perusteisiin.

Yhdytään SKTL:n eriävän mielipiteen sisältämään siirtymäaika-ajatukseen, sillä tällä hetkellä ei vielä viittomakielipuolella ole riittävää määrää koulutuksen saaneita tulkkeja. Päätettiin lähettää postia OKM:öön työryhmän puheenjohtajalle. Otetaan yhteys myös Palmeniaan ja Tampereen ammattiopistoon, joissa ko. koulutusta on järjestetty.

Palataan asiaan rekisterin perustamisen jälkeen.

Ruokatauko klo 11.25-12.15

10) *Asiakaskysely tulkkaukspalveluista*

Ehdotetaan Kelan yhteistyöfoorumien seuraavan kokouksen esityslistalle asiakaskyselyn tekemistä. Palvelun laajempi arviointi olisi paikallaan ja nimenomaan eri asiakasryhmien, eri alueiden ja eri kommunikointimenetelmiä käyttävien osalta.

Myös välityksen toiminta kannattaa nostaa yhteistyöfoorumin esityslistalle. Maanantaisin on Kelan välityskeskuksesta ruuhkaisempaa, vaativamman tason tulkkauksia tai ulkomaan tulkkauksia tulee tulkeille huomattavan lyhyellä varoajalla. Lisäksi tulkkingeistä on poistettu tulkkeja syyttä ja ilmoittamatta. Tulkkien nimiä ei viime aikoina taas ole ilmoitettu kuurosokeille automaattisesti. Ulkomailla olevaan opiskelutulkkaukseen ei myönnetty opiskelutulkkauspäätöstä, vaan tulkkaus on hoidettu asioimistulkkauksena ulkomaisten tulkkien voimin. Tulkkeja lähetetään paritulkkauksiin yksin eikä oteta edes tarjottua tulkkia vastaan. Kela tarjoaa vaativan tason tulkkauksia perustulkkauksina. Kelalla on taas auditoinnit edessä, jos olisi paikallaan kysyä, miten se tapahtuu ja mitä siinä selvitetään. Esitetään Kelalle pyyntö, että välityksen työntekijät ja tilastojen laatijat olisivat myös kokouksessa läsnä.

Sihteerille voi lähettää tietoa tulkaustapauksista, joissa mielestänne Kela on toiminut virheellisesti tai epäjohtonmukaisesti. Ne kootaan Kelalle ja viranomaisille nähtäväksi. Tehdään selkeitä laskelmia, joissa näkyy, miten tilaus alun perin ehdotettiin hoidettavaksi ja miten paljon kustannukset nousivat Kelan hoitamalla tavalla.

11) Vähemmistövaltuutetun vastaus maahanmuuttajien tulkkauspalveluihin (liite 4)

Päätettiin konsultoida asiassa lakimiestä, jotta voidaan päättää, mihin kannattaa asian kanssa edetä. Palataan asiaan seuraavassa kokouksessa.

12) Kelan tilastot opiskelutulkkauksesta

Tällä hetkellä on 23 opiskelijaa ilman vakituista palveluntuottajaa, moni näistä opiskelee pienillä tuntimäärillä. Yhteensä opiskelijoita on 191. Päätettiin tiedustella Kelalta, miksi niiden opiskelijoiden, joiden opiskelutulkaustuntimäärät ovat pieniä, opiskelutulkkauksia ei järjestetä vakituisen palveluntuottajan piiriin, ja onko Kela tehnyt sellaisen päätöksen, että niitä ei edes tarjota vakituiselle palveluntuottajalle.

13) Kelan opiskelutulkkauspalaverin kuulumisia 30.9.

Lyhyempiin opiskelutulkkauksiin esitettiin toive, että olisi vakituinen palveluntarjoaja tai pieni tulkkirinki. Tulkin etsintä tulisi käynnistää heti hakemuksen jättämisen jälkeen automaattisesti. Kelalle esitettiin toive selkeistä opiskelutulkkausohjeista. Opiskelutulkkaukseen tulee olla oma perehdyttämismateriaali, jonka voi antaa koululle. Tulkin ja opiskelijan tapaaminen tulee järjestää jo ennen varsinaisen opiskelun alkamista.

Tauko klo 13.35-13.55

Kelalla oli huoli seurannasta, mahdollisista väärinkäytöksistä ja valvonnasta. Asiaan palataan tarvittaessa.

14) Koulutuksen kuulumiset

Keskusteltiin Diakonia-ammattikorkeakoulun jättämästä kysymyksestä, pitäisikö taidonnäyte hyväksyä myös huonommalla arvosanalla, jolloin tulkkiopiskelija voi valmistua, mutta ei voi tulla liitetyksi tulkkierekisteriin. Yleisesti oltiin sitä mieltä, että ehdotettu opintojakson suoritus huonommallakin arvosanalla voisi olla hyväksyttävää ja opiskelija voisi valmistua, vaikka ei tule liitetyksi tulkkierekisteriin. Tulee tarkoin miettiä, onko opiskelijan mahdollista joskus myöhemmin valmistumisen jälkeen suorittaa tulkkierekisterikoe. Tulee luoda systeemi, jolla voidaan tarkistaa, että opiskelija on todella suorittanut tulkkierekisterikokeen ennen rekisteriin liittämistä.

Pyydetään seuraavaan kokoukseen Pirjo Sirkiä ja koulutuksen edustajat, jotta saadaan sovittua käytännön tarkistustapa.

15) Muut asiat

a. Pohjoismaisen kielisopimuksen mukainen tulkkaus kuulovammaisille

Pohjoismaiden kansalaisella on oikeus käyttää omaa kieltään asioidessaan viranomaisissa. Etätulkkauksen lienee realistisin toteuttamistapa tässä viittomakielisten osalta. Ruotsissa etätulkkauksia käytetään ainakin valtion sisällä, ei tietoa onko rajojen ulkopuolelle. Virpi Thurén lähettää Kuurojen Pohjoismaiselta neuvostolta kyselyn tämän hetken tilanteesta.

b. Viittomakielilaki

Laki on nyt lausuntokierroksella, lausuttava 22.10. mennessä. Kuurojen Liitto toimittaa yhteistyökumppaneille tukipaperin ajatuksistaan.

c. Kelan yhteistyöfoorumi

Asiaa käsiteltiin jo kohdissa 7 ja 10.

16) Ilmoitusasiat

a. Tulkkauspalveluiden nykytilan paneelikeskustelu 11.11.

Tupa ry on järjestämässä paneelikeskustelun tulkkauspalveluista Helsingissä 11.11. klo 11-13. Paikalle on pyydetty STM:n, Kelan ja Kuurojen Liiton edustus. Keskustelutilaisuus on kaikille avoin. Tavoitteena on saada tapahtumalle medianäkyvyyttä.

b. Kelan linjaus kuurosokeille tulkkauksessa

Eduskunnan oikeusasiamiehelle on tehty kantelu Kelan linjauksesta, että kuurosokealle kulttuuripäivillä tapahtuva henkilökohtainen tulkkaus on perustasoa ja vain yleisötulkkaus on vaativaa tasoa.

c. Täydenniskoulutukset

19 opiskelijaa on kohta suorittanut täydenniskoulutuksessa kuurosokeusopinnot. Ryhmiä on tulossa lisääkin, mukana on myös kirjoitustulkkaja. Suomen Kuurosokeat ry järjestää 28.11. Tuntoaistilla oppimaan -seminaarin.

d. SVT:n vuosikokous

Uudeksi puheenjohtajaksi on valittu Emilia Norppa. Ensi vuoden Kielisiltan yhteen numeroon on tulossa teemaksi maahanmuuttajakuurot.

17) Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 24.11. klo 10-16.

18) Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.10.